

Illustrer : periodiek voor de alumni van de Universiteit Utrecht

<https://hdl.handle.net/1874/404419>

Illustrer

Utrechts
Universiteitsfonds

Universiteit Utrecht

Alumnimagazine

December 2017

Roos Ykema wint
prijs voor taalles aan
vluchtelingen

Arts en
ondernemer

Gijs Werschull
moest iets doen

Sociaal ondernemerschap aan de
Universiteit Utrecht

Het nieuwe normaal

100%
CO₂
neutraal

100%
Fair
Trade

100%
slaven-
arbeid
vrij

100%
bio-
logisch

100%
recycle
baar

Illustrer

De aftrap

Sociaal en ondernemend

Beste mede-alumni, welkom bij Illuster en een bijzonder welkom aan Anton Pijpers, de nieuwe voorzitter van het College van Bestuur. Anton zal

ook zitting nemen in het bestuur van het Utrechts Universiteitsfonds. Daarmee wordt de nauwe band tussen de universiteit en ons, alumni, opnieuw bevestigd. Wij zien uit naar een intensieve samenwerking.

Over werken gesproken. Deze Illuster gaat over 'sociaal ondernemerschap'. Lees in het hart van dit blad het interview met Harry Hummels, Kim Kiszelnik en Niels Bosma. Zij lopen met de Social Impact Factory en het Social Entrepreneurship Initiative voorop met Utrechts onderzoek en onderwijs op het terrein van sociaal ondernemen. En studenten brengen het al sinds 2005 in praktijk, bijvoorbeeld met Enactus Utrecht, dat met sociaal ondernemerschap allerlei maatschappelijke problemen helpt oplossen. Zo blijft onze universiteit werken aan een betere wereld en een betere toekomst.

Als u op onze Jaarbijeenkomst op 24 november in het nieuwe Stads kantoor — compleet met een schitterend uitzicht over uw studentenstad — bent geweest, heeft u zelf iets van de wisselwerking tussen Universiteit en haar alumni kunnen ervaren. Een volgende mogelijkheid is de Universiteitsdag op zaterdag 14 april 2018. U hoort daar nog over, maar met Anton kan ik nu reeds zeggen: 'Wij zien uit naar uw komst!'

Met hartelijke groeten,

Lodewijk Hijmans van den Bergh
Voorzitter Utrechts Universiteitsfonds

Inhoud

- 4 In Utrecht
- 6 Generatie UU
- 8 De loopbaan van... Andre Damian
- 10 Goed besteed
- 12 JAN — Jonge Alumni Netwerk
- 14 UU centraal
- 18 Bouwjaar 2012
- 19 DUB
- 20 Alumni interview
- 22 In de spotlight
- 24 In beeld, toen
- 25 Bericht uit... Dublin
- 26 Een greep uit de agenda
- 28 In beeld

Lesmethode groeit uit tot expertisecentrum

Generatie UU

12 Roos Ykema zet zich in voor vluchtelingen JAN

Sociaal ondernemerschap aan de Universiteit Utrecht **UU centraal** 14

Internist maakt kennispel tegen infectiegevaar **In de spotlight** 22

Bericht uit... Dublin 25

Tempo maken met sociale verbeteringen

‘Bij het opzetten van een sociale onderneming komt van alles kijken. Dat zijn de leermomenten van Enactus.’ — Maud Grootelaar, pagina 18 ▶

De opening

Tekst Hanneke Olivier en Armand Heijnen Foto Ed van Rijswijk

Colofon

Illustrer is een uitgave van de Universiteit Utrecht en het Utrechts Universiteitsfonds, verschijnt drie keer per jaar en wordt toegezonden aan alumni van de Universiteit Utrecht.

Redactie Xander

Bronkhorst, Joost Dankers, Sophie van den Elsen, Robbert Jan Feunekes, Armand Heijnen (eindredacteur), Stephanie Helfferich, Inge Mathijssen en Hanneke Olivier.

Redactieraad Marianne

Hoornenborg, ondernemer De Recht & Krom Producties; Olfert Koning, communicatieadviseur GGZ Nederland; Arie Smit, oud-directeur TeleacNot; David Veldman, bladmanager/tekstschrijver Uitgeverij Virtùmedia.

Art direction &

vormgeving flowdesign.nl

Druk Xerox.

ISSN 1338-4703

22e jaargang, #81.

© Universiteit Utrecht

Overname van artikelen

met bronvermelding is

toegestaan. Illustrer

wordt gedrukt op milieu-

vriendelijk fsc-papier.

Volg ons op Facebook

en LinkedIn: Alumni

Universiteit Utrecht

E-mail: alumni@uu.nl

‘Samen bereik je meer dan ieder voor zich’

Student, promovendus, hoogleraar, decaan, vice-voorzitter van het College van Bestuur (CvB) en sinds 1 oktober voorzitter van datzelfde college. **Anton**

Pijpers voelt zich een gelukkig en bevoorrecht mens dat hij leiding mag geven aan de universiteit. “Ik ben groot geworden bij en door de UU, ik ‘houd’ van deze universiteit, het is een beetje ‘mijn’ alma mater!”, zegt hij. Illustrer legt hem enkele dilemma’s en vragen voor.

Vernieuwen of behouden? “Ik ken de universiteit goed en denk dat bij deze instelling evolutie meer past dan revolutie. Ik zeg niet ‘alles moet anders’. Integendeel, onze universiteit heeft een mooi strategisch plan en we staan er goed voor. Dus we moeten deze lijn gewoon doorzetten.”

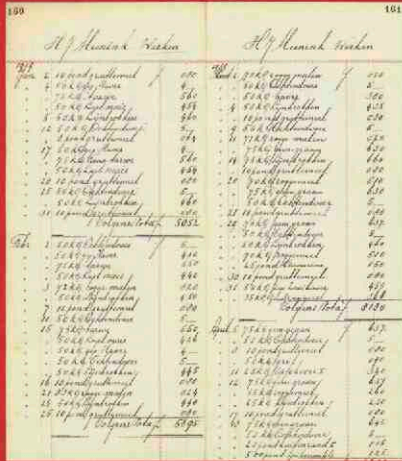
Voorzitter of vicevoorzitter? “Richting geven aan de organisatie vind ik heel mooi. Als vicevoorzitter bemoeide ik me er natuurlijk ook al mee, want het college is gezamenlijk collegiaal verantwoordelijk. Nu zit ik meer aan de voorkant. Maar tegelijk vraag ik me bij alle besluiten die ik neem af: wat betekent dit voor de betrokkenen? Wanneer je in de top van een organisatie zit, moet je je eigen criticasters organiseren: ‘Heb je voldoende hier en daar aan gedacht?’ Natuurlijk probeer ik dat zelf ook, maar je ziet soms gewoon dingen over het hoofd.”

Alleen of samen? “Het is hard werken in het college. Juist daarom is een mooi team dat elkaar — zowel op technische skills als op sociaal emotioneel vlak — aanvult en het leuk heeft met elkaar, heel belangrijk. We moeten vooral complementair zijn, niet drie keer hetzelfde. Dat is niet goed voor de organisatie en niet goed voor een bestuurder. Ik ben er stellig van overtuigd dat je het samen moet doen; samen bereik je meer dan ieder voor zich. Dat betekent veel overleggen. En goed luisteren naar elkaar. Iedereen mag meepraten. Maar uiteindelijk moet er ook een besluit genomen worden. En daarin is onze academie niet altijd even sterk. Je moet eens kijken hoe vaak er nog eens een rondje gemaakt wordt en nog een rondje. Dan moet ik af en toe zeggen; jongens we gaan het tóch zo doen.”

De toekomst? “Een belangrijke vraag is natuurlijk, hoe ziet de UU en het universitaire landschap er in 2025 uit? Blijven we allemaal éénpitters als universiteiten in Nederland, of gaan er meer verbindingen en clusters ontstaan? En hoe zorgen we ervoor dat studenten — ondanks alle digitalisering — toch graag elkaar hier blijven ontmoeten? Want het zijn juist deze jonge mensen die voor een belangrijk deel maken dat we een heel bijzondere werkomgeving hebben!”

Alumni Net als voorheen blijft alumnibeleid in portefeuille van de voorzitter, dus is Pijpers er nu verantwoordelijk voor. “Alumni vind ik heel belangrijk, daar wil ik graag in investeren! Ik zou willen dat ook zij zich, net zoals ikzelf, verbonden voelen met de UU. Dat ze binnen de universiteit zichtbaar zijn, dat we een beroep zouden mogen doen op al de kennis die ze hebben. Dat zou voor studenten en medewerkers van toegevoegde waarde zijn.” ◀

Het kasboekje van Nederland

Op zoek naar spaarbankboekjes en huishoudschrifjes...

Sinds wanneer krijgen kinderen zakgeld in plaats van kostgeld te moeten betalen? Waarom lenen we tegenwoordig als we

iets kostbaars willen kopen, terwijl we er vroeger voor spaarden? Om op dit soort vragen antwoord te krijgen, is hoogleraar Financiële geschiedenis Oscar Gelderblom met een groot onderzoeksproject begonnen, waarvoor hij de hulp heeft ingeroepen van eenieder die verhalen of documenten kan leveren die met persoonlijke financiën te maken hebben. Zijn project 'Kasboekje van Nederland' heeft als doel zo goed mogelijk te achterhalen hoe de persoonlijke financiën van gewone mensen er in de twintigste eeuw uitzagen. Hij is op zoek naar spaarbankboekjes, hypotheekaktes, foto's, kasboekjes, testamenten, aankoopnota's enzovoort. Ook alumni die interesse hebben in financiële geschiedenis kunnen meedoen door zich te melden bij de projectcoördinator: marcia@marciavanwoensel.nl. Het onderzoek wordt gevolgd in een zesdelige NTR televisieserie die vanaf eind maart 2018 uitgezonden wordt.

docenten. Beide initiatieven vonden in heel Nederland breed navolging. Als beloning voor deze initiatieven ontving Wubbels uit handen van rector Bert van der Zwaan de zilveren penning van de Universiteit Utrecht tijdens de opening van het nieuwe Utrecht Centre for Academic Teaching. Dit centrum bundelt alle bestaande Utrechtse activiteiten op het gebied van onderwijsinnovatie en beoogt docenten te inspireren en vernieuwing te stimuleren.

►► www.uu.nl/onderwijs/centre-for-academic-teaching

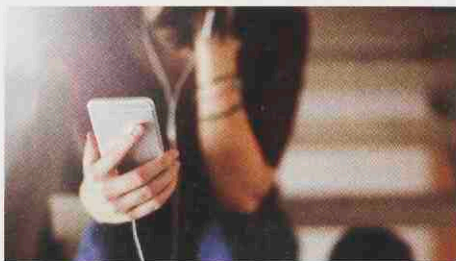
Boterhamzakje in de Oude Gracht

In de Utrechtse binnenstad verliest iemand een plastic boterhamzakje. De wind tilt het op: het zakje belandt in de Oudegracht. Niets aan te doen. En wat maakt dat ene zakje nou uit? Oceanograaf en klimaatwetenschapper Erik van Sebille zocht uit waar dat plastic uiteindelijk terecht kan komen en maakte daar, samen met lokaal nieuwsmiddeel DUIC, een filmpje over. Hij geeft weer wat er met plastic onderweg gebeurt, en waarom het zo schadelijk is voor het leven in de oceaan. Sebille ziet een kans voor Utrecht om te helpen de schade aan het milieu te beperken.

►► Het filmpje is te zien op YouTube: <https://www.youtube.com/watch?v=gkNpwRc2u0o>

Podcasts van leden Utrecht Young Academy

De Utrecht Young Academy heeft sinds dit collegejaar een eigen podcast: Voice of UYA. In twintig minuten stellen de leden van UYA zichzelf voor en vertellen ze over hun onderzoek. Doel is de wetenschap én het wetenschapsbedrijf beschikbaar te maken voor een groter publiek. UYA is vorig jaar opgericht als Utrechtse pendant van de landelijke Jonge Akademie van onderzoeksorganisatie KNAW. De Academy verenigt in Utrecht 24 talentvolle, jeugdige onder-

zoekers die interdisciplinaire projecten en het universitair wetenschapsbeleid willen stimuleren. De podcasts zijn in het Engels omdat de universitaire gemeenschap in toenemende mate internationaler wordt.

►► De podcasts zijn te beluisteren op SoundCloud: <https://soundcloud.com/utrechtyoungacademy>

Bedenker van de Academische Pabo onderscheiden

Emeritus hoogleraar Onderwijswetenschappen Theo Wubbels is een van de drijvende krachten achter de Academische Lerarenopleiding ('Academische Pabo') en achter de basis- en seniorkwalificatie voor universitaire

Studentenleven in Utrecht: 1945 tot heden

In 1945 kende de universiteit vijfduizend studenten, tegenwoordig ruim dertigduizend. Sommige dingen zijn in die 70 jaar onherkenbaar veranderd, andere komen ons nog vertrouwd voor. Hoe studenten woonden, werkten en zich ontspannen leest u in dit boek onder redactie van hoogleraar Universiteitsgeschiedenis Leen Dorsman. Het boek kwam tot stand met financiële ondersteuning uit de campagne Doorgeven van het Utrechts Universiteitsfonds. Een prachtige reis door het verleden en heden van het Utrechtse studentenleven.

►► Reserveer voor 15 januari uw exemplaar met alumnikorting voor maar € 29,-. Mail uw adresgegevens naar info@ddm.works. Meer informatie: www.ddm.works/studenten-leven

Alumnus en Nobelprijswinnaar Nico Bloembergen overleden

Op 5 september 2017 overleed op 97-jarige leeftijd natuurkunde-alumnus en Nobelprijswinnaar Nico Bloembergen. "Een behendig experimentator die baanbrekende theorieën ontwikkelde", noemt emeritus-hoogleraar Rob Kaptein hem. Op alle drie de onderzoeksgebieden waar hij aan werkte kwam Bloembergen tot fundamentele inzichten die grote technologische innovaties mogelijk

maakten: de NMR-spectroscopie, waaruit later de MRI-scanner voortkwam, de laser en de communicatie per glasvezel.

In het Nicolaas Bloembergengebouw op De Uithof huist de NMR-groep van de faculteit Bètawetenschappen. Hier worden — kort door de bocht — MRI-scans gemaakt van moleculen. "Wij wilden ons nieuwe gebouw graag een naam van een wetenschapper geven, in plaats van Transitorium of zoiets", lacht Kaptein. "Bloembergen is heel belangrijk geweest voor de ontwikkeling van de NMR-spectroscopie en had een link met de Universiteit Utrecht. Hij was ook vereerd dat het gebouw naar hem genoemd werd." De toen al 81-jarige Bloembergen kwam graag voor de opening uit de Verenigde Staten over.

Triton

Bloembergen studeerde natuurkunde in Utrecht, juist omdat hij dat op het gymnasium het moeilijkste vak vond. Hij ging roeien bij Triton en stuurde in 1981, het jaar waarin hij de Nobelprijs voor de Natuurkunde kreeg, de vereniging een foto waarin de Nobelmedaille naast twee roeimedailles is uitgesteld.

Na de oorlog zag Bloembergen voor zichzelf in het verwoeste Nederland te weinig mogelijkheden om zijn wetenschappelijke loopbaan voort te zetten. Hij werd de

eerste promovendus van Edward Purcell op Harvard University, die kort daarvoor samen met Robert Pound als eerste het verschijnsel kernspinresonantie — nuclear magnetic resonance, NMR — had waargenomen. "Een bevestiging hiervan werd geleverd dankzij de experimentele gaven van Bloembergen", vertelt Kaptein.

Meest geciteerd

De belangrijkste bijdrage aan NMR-spectroscopie van Bloembergen is volgens Kaptein de relaxatietheorie geweest. De wetenschappelijke publicatie hierover, samen met Purcell en Pound, was jarenlang een van de meest geciteerde in de natuurkunde. Aan toepassingen dacht Bloembergen echter niet. Het ging hem puur om het fenomeen.

Ook voor de laser deed hij baanbrekend onderzoek zonder directe toepassing voor ogen. De Nobelprijs kreeg Bloembergen voor zijn onderzoek naar de non-lineaire optica — de wetten die gelden voor licht, maar dan in sterke laserbundels. Daarnaast wordt ook zijn werk aan masers, lasers van magnetron-golven, als Nobelprijswaardig beschouwd. Wat Bloembergen zo'n uitzonderlijk succesvol wetenschapper maakte? De Utrechtse professor Rolf Boelens: "De degelijke fysica-opleiding die hij aan de Universiteit Utrecht kreeg natuurlijk."

Ondernemen na promoveren komt niet veel voor. Zeker niet na een promotie aan de faculteit Geesteswetenschappen. Maar het kan wel, zo laten **Monica Koster** (1967) en **Renske Bouwer** (1984) zien. Samen promoveerden ze vorig jaar op hun lesmethode voor schrijfvaardigheid op basisscholen: *Tekster*. De methode wordt inmiddels toegepast op verscheidene basisscholen.

Lesmethode *Tekster* groeit uit tot expertisecentrum

‘Onze lesmethode is geboren uit idealisme’

Monica Tijdens ons promotieonderzoek kregen we van docenten die onze methode testten al te horen dat hun leerlingen echt beter gingen schrijven.

Renske We zijn daardoor gedurende ons promotie-traject steeds meer strategische stappen gaan zetten, met het idee dat ons onderzoek groter kon worden

dan alleen het proefschrift. Ook de promotiedatum, 2 september, lieten we niet aan het toeval over: dan zijn de scholen net begonnen, en is het nog komkommertijd. Ideaal moment om met een

persbericht over ons onderzoek naar buiten te treden. Dat hebben we geweten. Radio-interviews, schrijvende pers, alles. Midden op de Oudegracht kreeg ik ineens een camera van RTL voor mijn neus.

Monica Het was hectisch ja. Maar wel meteen goede reclame. Ik kon in de week na die mediahoos meteen negentig proefpakketten opsturen naar diverse basisscholen die in onze lesmethode geïnteresseerd waren.

Renske We hadden er tijdens ons promotieonderzoek een tijdje op zitten broeden hoe we de methode in boekvorm aan scholen konden aanbieden. We wilden volledige controle houden over ons eigendom. Dus besloten we alles in eigen hand te houden en uit te geven zonder hulp van een uitgeverij.

Monica We wisten wel dat we zelf niet alle kennis en vaardigheden hadden om een heel ondernemings-traject vorm te geven. We kwamen uit bij UtrechtInc, een *start-up incubator* in het Utrecht Science Park.

Renske Dat was een gouden greep. Zij hebben ons enorm goed geholpen. Vanzelfsprekend wilden zij, als ware ondernemers, na dit traject bekijken hoe wij een superwinst konden maken.

Monica Dat was voor ons veel minder interessant. We hadden geen product ontwikkeld waar we miljoenen mee binnen gingen slepen. Integendeel. Onze lesmethode is geboren uit idealisme: we zagen een probleem in de maatschappij, we onderzochten dit en kwamen met een oplossing. Ja, echt sociaal ondernemen dus.

‘Ons onderzoek werd groter dan alleen het proefschrift.’

Renske en Monica promoveerden op schrijfvaardigheidsmethode voor basisonderwijs 'Tekster'.

Renske Bij het afronden van dit ondernemingstraject en ons onderzoek heb ik me de vraag gesteld of ik verder wilde met ondernemen of met wetenschappelijk onderzoek. Het werd het laatste: ik ben nu fulltime postdoc in Antwerpen. Dat kon ook omdat ik zag dat Tekster bij Monica in goede handen is.

de bestelling naar een DHL-inleverpunt. Inmiddels is Tekster uitgegroeid tot meer dan alleen het uitgeven van de lesmethode. Het is een expertisecentrum geworden. Ik geef bijvoorbeeld schrijfcursussen en lezingen over goed schrijfonderwijs. Als ik de telefoon opneem, is het vaker 'Monica van Tekster' dan Monica Koster. ◀

'Een deel van mijn spaargeld heb ik geïnvesteerd in Tekster.'

Monica Een deel van mijn spaargeld heb ik geïnvesteerd in Tekster. Ik werk vanuit huis; het is zonde van het geld om een of ander fancy kantoor te huren. Als een school lesmateriaal bestelt, laad ik de dozen met boeken op een steekkarretje en breng

Aan het eind van de basisschool is slechts 30% van de leerlingen in staat om een boodschap schriftelijk goed over te brengen. Om dit te verbeteren hebben **Monica en Renske**, in het kader van hun gezamenlijke promotieonderzoek, de lesmethode Tekster ontwikkeld en uitgetest. Uit hun onderzoek blijkt dat al na vier maanden onderwijs met Tekster leerlingen 1,5 leerjaar vooruitgaan.

Tekster is een strategie waarmee leerlingen op een gestructureerde en speelse manier goede teksten leren schrijven. Hiermee worden ze voorbereid op de huidige maatschappij waarin schrijven belangrijker is dan ooit.

▶▶ Meer informatie over Tekster is te vinden op de website tekster.nl. Daar kunnen basisscholen ook (proef)lesmateriaal bestellen.

‘Ik kan slecht tegen onrecht en ongelijkheid’

Andre Damian is 21 en sinds juni alumnus van de Universiteit Utrecht. Nog geen noemenswaardige loopbaan dus, zou je denken. Nou, verkeerd gedacht. Andre is gezegend met een indrukwekkende dosis sociaal, maatschappelijke ondernemerszin en beschikt al over een flinke berg (levens) ervaring. Zijn motto? “Laat je niet tegenhouden door je grootste vijand: jezelf.”

In 2015 werd Andre uitgeroepen tot *Global Teen Leader* en tot één van *De Jonge 100*, de lijst van meest veelbelovende jongeren van Nederland. Andere titels die hij op zijn naam schreef: *Global Young Peacebuilder* en *Young European Leader for Change*. Ook was Andre Jongerenvertegenwoordiger voor *Youth for Human Rights International*, *Executive President van de 25th International Youth Forum on World Peace*, lid van de Jongerentaskforce tegen kindermishandeling en voorzitter van de Vredesambassade Tiel. Een paar jaar geleden startte hij zijn eigen onderneming: *Leaders of Today*. En in februari — nog tijdens zijn afstuderen — werd Andre verantwoordelijk voor *The Collective Global Accelerator*.

Tjonge Andre, waar komt die enorme drive vandaan? “Ik kan slecht tegen onrecht en ongelijkheid en krijg veel energie wanneer

‘Ook al ben ik maar één schakeltje, ik zie het als mijn rol in de wereld om me in te zetten.’ — **Andre Damian**

ik iets doe dat positieve impact heeft en iets betekent voor de maatschappij. In mijn persoonlijke leven heb ik veel tegenslagen

gehad. En juist door die problemen voel ik passie om er wat aan te doen. Ook al ben ik maar één schakeltje, ik zie het als mijn rol in de wereld om me in te zetten.”

Wat trekt je specifiek aan in sociaal ondernemerschap? “Vroeg in mijn studie begon ik met vrijwilligerswerk bij mensenrechtenorganisaties. Ik sprak met beleidsmakers, Tweede Kamerleden en mensen bij de Verenigde Naties. Geweldige

Mijn Utrecht

Andre

Studie **Rechten**

Studentenhuis **Werner Helmichstraat – Zuilen**

Favoriete plek in Utrecht **De Oudegracht**

ervaring natuurlijk, maar ik vond die politieke systemen ook langzaam en log. Ik dacht: het kan efficiënter en de impact kan groter.

Toen startte ik *Leaders of Today*; een internationale jongerenbeweging die sociaal ondernemerschap stimuleert. We gaven advies en koppelden mensen aan elkaar. We creëerden een wereldwijde community van jonge leiders, ondernemers en activisten die werken aan allerlei soorten maatschappelijke projecten. Daar leerde ik écht wat sociaal ondernemerschap is.”

En die ervaring zet je nu in voor *The Collective Global Accelerator*. Wat is dat precies? “In januari stuitte ik op *The Collective*, een in Londen gevestigd vastgoedbedrijf met een filantropische tak: *The Collective Foundation*. *The Collective* bestaat onder meer uit het grootste co-living concept ter wereld met vijfhonderd appartementen en veel gemeenschappelijke ruimtes.

Via LinkedIn sprak ik mijn bewondering uit voor het gebouw en voor wat de CEO voor elkaar heeft gekregen — hij is pas 27 en het is een gigantisch bedrijf. Hij nodigde me uit in Londen en vertelde dat ze met de *Foundation* graag kansen voor mensen wilden creëren, maar nog niet wisten hoe. Toen heb ik mijn idee voor *The Collective Global Accelerator* gepitcht; een programma dat investeert in de groei van sociaal ondernemen wereldwijd. Ik kreeg meteen vertrouwen en mocht de kar gaan trekken. Nu ben ik

verantwoordelijk voor de grote pot geld die ze willen investeren in goede zaken.”

Duik jij overal zomaar zonder vrees in?

“Onzekerheden heb ik natuurlijk ook. Wat als het niet lukt? Maar ik ben niet iemand die zegt ‘dat kan ik niet, want ik heb het nog nooit gedaan’. Wanneer je op je bek gaat, sta je gewoon weer op en heb je veel geleerd. Ik heb bijvoorbeeld moeten leren om een beetje *mindful* te zijn, want *The Accelerator* opstarten terwijl ik ook aan het afstuderen was, was best veel tegelijk.”

Wat is het meest dankbare dat je tot nu toe hebt gedaan? “Mijn laatste project. We hebben voor het acceleratorprogramma negen sociaal ondernemers van over de hele wereld voor een maand naar Londen gehaald. Die negen — allemaal mensen met potentie om de wereld te veranderen — zijn geselecteerd uit 3500 aanmeldingen uit meer dan 150 landen. Na de initiële open call hebben we het afgebakend tot winstmakende startups in onderwijs, gezondheidszorg, milieu en *social inclusion*. En ze doen allemaal iets met technologie.

Het was magisch! Negen mensen die duizenden kilometers hebben gevlogen om naar Londen te komen. In een inspirerend gebouw, een maand lang samen wonen en werken; deelnemers noemden het een levensveranderende ervaring waarmee ze hun startup flink kunnen laten groeien. De reacties gaven echt zó veel voldoening. Wat begon met een LinkedIn-bericht, is nu een kolossaal initiatief geworden. De *bottom line* is dus gewoon ‘laat je niet tegenhouden door je onzekerheden en daarmee je grootste vijand: jezelf.’ ◀

Benoemingen

▶▶ Andre Damian

Rechtsgeleerdheid (2017) staat op ‘De Jonge 100’, de lijst van meest veelbelovende jongeren van Nederland. Hij is oprichter van het programma *The Collective Global Accelerator*, dat sociaal ondernemers wereldwijd verenigt.

Cora van Nieuwenhuizen

doctoraal Sociale Geografie (1987) is benoemd tot minister van Infrastructuur en Waterstaat. Zij was voorheen lid van het Europees Parlement namens de VVD.

Wouter Koolmees

doctoraal Internationaal en Europees recht en doctoraal Economie (2001) is benoemd tot minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Hij was voorheen Tweede Kamerlid voor D66.

René Verhulst

Rechtsgeleerdheid (1984) wordt per 8 september de nieuwe burgemeester van de gemeente Ede.

Willemien van Aalst

Theater- film- en televisiewetenschappen (1989) is de nieuwe hoofdredacteur/ bestuurder van omroep Human. Zij was lange tijd de directeur van Stichting Nederlands Film Festival.

Wouter Kolff

Notarieel Recht (2003) is per 13 september beëdigd als nieuwe burgemeester van de gemeente Dordrecht.

Ingrid de Graaf

Nederlandse Taal- en Letterkunde (1993) directielid Aegon Nederland, is Topvrouw van het Jaar geworden.

Laurens de Graaf

promotie Bestuurs- en organisatie-wetenschappen (2007) is in november geïnstalleerd als nieuwe burgemeester van de gemeente Lopik.

Studenten ontmoeten donateurs tijdens het UU Scholarship Students Welcoming Event.

Campagne Doorgeven 2018

De jaarlijkse campagne **Doorgeven** biedt alumni en betrokkenen de gelegenheid om een waardevolle bijdrage te leveren aan de Utrechtse academische gemeenschap. Mede dankzij deze bijdragen kan het Utrechts Universiteitsfonds jaarlijks een aantal prachtige, maatschappelijk relevante projecten steunen. Voor 2018 zijn de volgende projecten geselecteerd:

groeiend aantal buitenlandse studenten. Ook in 2018 wil het Utrechts Universiteitsfonds dit mooie doel graag steunen.

Een opleiding aan een topuniversiteit dankzij de UES.

Geef om talent

Voor veel talentvolle studenten buiten Europa is het financieel niet haalbaar om in Utrecht te studeren. Daarvoor zijn de Utrecht Excellent Scholarships (UES) in het leven geroepen. Dankzij deze studiebeurs krijgen zij een uit-

dagende opleiding aan een topuniversiteit. Met hun talent versterken deze UES-studenten bovendien het internationale studieklimaat in Utrecht.

Dankzij de steun van honderden alumni kunnen deze beurzen jaarlijks toegekend worden aan een

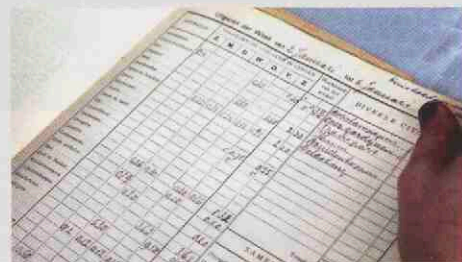

Foto: Femmie Kishor

Kasboekje van Nederland

Financiële geschiedenis van Nederland van de twintigste eeuw; een onderzoeksproject over en met de Nederlandse bevolking. Particulieren gaan 'op zolder' op zoek naar oude financiële stukken en bijbehorende verhalen. Het project maakt deel uit van het NWO onderzoeksprogramma *The Dynamics of Inclusive*

Finance in the Netherlands, 1750–1970.
Het doel van dit onderzoek is het brede publiek inzicht te geven welke rol de normale Nederlander gespeeld heeft in de financiële geschiedenis van ons land. (Zie ook de pagina 4 'In Utrecht' in dit blad.)

Met de opbrengsten van de Door-geven-campagne wordt een online platform mogelijk gemaakt waarop de onderzoekers informatie en verhalen met u zullen delen.

Made in Utrecht: InclUUsion

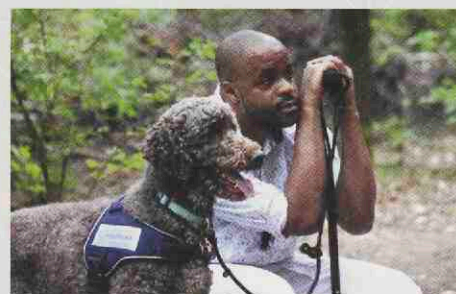
Studenteninitiatief InclUUsion biedt vluchtelingen de mogelijkheid om kosteloos cursussen te volgen uit het reguliere cursusaanbod van de universiteit. Het doel is om vluchtelingstudenten op een laagdrempelige manier kennis te laten maken met het hoger onderwijs. Asielmigranten en statushouders doorlopen lange procedures voordat ze een status toegewezen krijgen en daarmee de regie over hun leven terugkrijgen. Langdurige uitsluiting bemoeilijkt het integratieproces. InclUUsion maakt het voor hen mogelijk om zinvol gebruik te maken van de wachttijd. Het afgelopen jaar hebben 199 studenten met meer dan 30 nationaliteiten cursussen gevolgd. De opbrengsten uit de Doorgeven-campagne worden gebruikt om het project te professionaliseren en breder uit te werken. De succesvolle aanpak van InclUUsion wordt inmiddels ook door andere Nederlandse universiteiten nagevolgd.

Hulphonden tegen PTSS bij veteranen

Het effect van de mens-dier interactie op verschillende menselijke aandoeningen wordt inmiddels breed onderzocht. Zo ook het effect van hulphonden op de behandeling van veteranen met PTSS (een posttraumatische-stressstoornis). De eerste resultaten zijn veelbelovend.

De faculteit Diergeneeskunde wil inzicht krijgen in de dynamiek tussen veteraan en hond.

Deze zijn echter hoofdzakelijk gebaseerd op subjectieve meetmethoden en zelfreflectie. Er ontbreekt nog een objectieve, reproduceerbare en gevalideerde onderbouwing van het effect. Met de opbrengsten uit de Doorgeven-campagne kan aanvullend onderzoek bekostigd worden. Zo wil de faculteit Diergeneeskunde inzicht krijgen in de dynamiek tussen veteraan en hond. Een eerste pilot meet

het effect van de omgang met hulphonden op een aantal psychofysiologische parameters van acht veteranen met PTSS. Hiervoor worden onder meer smart watches ingezet voor het meten van: hartslag, bloeddruk en (nachtelijke) activiteit. Aanvullende metingen richten zich op acceleratie, huidtemperatuur en huid elektrische activiteit. ◀

Ook doorgeven?
Uw bijdrage komt
volledig ten goede aan het
project van uw keuze.

►► Ga voor meer
informatie over 'Doorgeven' naar
www.uu.nl/doorgeven.

Geef om wetenschap voor een betere toekomst

Bijdragen aan een betere toekomst? Heeft u al eens gedacht aan het bestemmen van (een deel van) uw nalatenschap aan de universiteit?

De groei en bloei van de universiteit wordt steeds meer afhankelijk van particuliere giften. U kunt, ook als u er zelf niet meer bent, veel betekenen voor jonge mensen en meehelpen aan het oplossen van maatschappelijke problemen. Door na te laten aan de wetenschap kunnen nieuwe generaties studenten en onderzoekers van de Universiteit Utrecht zich ontwikkelen, om zo op hun beurt een waardevolle bijdrage te leveren aan de samenleving. Elk bedrag helpt!

►► Wilt u meer informatie hierover of een persoonlijk gesprek aanvragen? Neem dan contact op met het Utrechts Universiteitsfonds: Drs. Robbert Jan Feunekes, 05-442 25 014, R.J.Feunekes@uu.nl Zie ook www.uu.nl/nalaten voor meer informatie.

Student Milieu-Natuurwetenschappen en Rechten **Roos Ykema** kreeg bij de Opening van het Academisch Jaar voor haar initiatief WelnU de studentenprijs voor Bijzondere Verdiensten. De Universiteit Utrecht kent die prijs jaarlijks toe aan studenten die uitmuntend buiten hun studie presteren. Samen met ruim honderd taalvrijwilligers verzorgt Roos taallessen voor vluchtelingen in de asielzoekerscentra Oog en Al en Overvecht in Utrecht. Zo hebben vluchtelingen de mogelijkheid om tijdens het wachten op een verblijfsvergunning al kennis te maken met de Nederlandse taal.

Roos Ykema zet zich in voor vluchtelingen:

‘Al snel bleek dat er een grote vraag was naar taallessen’

Door ander vrijwilligerswerk kwam Roos in aanraking met de situatie waarin vluchtelingen dagelijks verkeerden: in een grijs gebouw, gevoed met magnetronmaaltijden, verveling alom en maar wachten tot procedures eindelijk eens van start zouden gaan. Om beter met de vluchtelingen in contact te komen, organiseerde Roos een sportactiviteit, waardoor al snel duidelijk werd dat er grote vraag was naar taallessen. Samen met een vriend besloot ze actie te ondernemen.

Ondanks dat ze beide geen taalachtergrond hebben, besloten ze om te proberen taallessen op te

zetten. Een oproep op Facebook om vrijwilligers te werven leverde binnen no-time een stroom aan reacties op. “Veel mensen willen wel iets doen, maar weten niet wat en vinden het spannend om zelf iets te organiseren”, vertelt ze. “Er bleken ontzettend veel mensen te zijn die niet bang waren voor de ‘tsunami aan vluchtelingen’ en juist heel graag iets wilden doen.”

De eerste vier maanden gaven Roos en haar vrijwilligers les in een oude school die dienst deed als tijdelijke noodopvang. “De bewaking liet ons vooral naar binnen omdat ze het initiatief leuk vonden, maar voor de rest was het chaotisch.” Omdat het vluchtelingen betreft zonder status en dus nog zonder recht op inburgering, is er geen subsidie en wordt alles

zonder budget geregeld. De overheid en het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) bieden soms zelfs weerstand tegen dit soort initiatieven omdat er te weinig controle is. “Daarom geven we nu les in een restaurant dichtbij het AZC. De vluchtelingen stromen in steeds grotere getale toe, want de positieve verhalen van de cursisten verspreiden zich vanzelf.”

Ook het resultaat is goed. “De vluchtelingen komen met veel plezier, een vaste groep staat vaak al voor aanvang van de cursus te wachten om mee te helpen met opbouwen. Met een aantal van hen heb ik echt een band opgebouwd.” Het gaat om een hele diverse groep: man, vrouw, jong, oud, analfabeet tot hoogopgeleid. Sommigen willen snel de taal leren om het inburgeren later te versnellen, maar andere, vooral oudere vluchtelingen, zijn al blij als ze hun eerste woordjes Nederlands leren. Meerdere zijn inmiddels zonder professionele taallessen doorgestroomd naar vooropleidingen van het HBO en de universiteit.

Roos is blij dat de universiteit haar erkenning heeft gegeven voor haar initiatief. “Maar”, zegt ze, “het is natuurlijk erg fijn om een prijs te winnen, maar het doel is toch echt om de vluchtelingen vooruit te helpen.”

De toekenning van de prijs heeft haar veel positieve reacties opgeleverd. Er zijn inmiddels een hoop nieuwe vrijwilligers. Roos doet nu vrijwilligerswerk in een vluchtelingenkamp in Griekenland. ◀

‘Het is fijn om een prijs te winnen, maar het doel is toch om de vluchtelingen vooruit te helpen.’

Interesse om met Roos mee te doen? De lessen worden gegeven op maandagavond, woensdagochtend en woensdagavond.

▶▶ Neem contact op via: taallesvluchtelingen@gmail.com

Roos met bloemen tijdens de receptie bij de Opening Academisch Jaar, toen ze de prijs ontving. Studenten en vluchtelingen die meedoen aan haar project feliciteren haar.

Mijn Utrecht

Roos

Studie **Bachelor Milieu- en Natuurwetenschappen en Rechtsgeleerdheid**
Studievereniging **Studievereniging Storm**, maar nooit heel actief geweest
Favoriete plek in Utrecht **Café van Velsen**

Sociaal ondernemerschap aan de Universiteit Utrecht

‘Ondernemen is per definitie een sociale activiteit’

‘Sociaal ondernemen beoogt behalve financiële óók maatschappelijke doelstellingen na te streven.’ Aldus een bondige definitie van prof. dr. **Harry Hummels**, die ruim een jaar geleden werd benoemd tot hoogleraar Sociaal Ondernemerschap aan de Universiteit Utrecht. We spreken hem in hartje Utrecht, in de ‘Social Impact Factory’ (SIF), het prachtige historische pand pal tegenover muziekcentrum Tivoli Vredenburg. **Kim Kiszelnik**, een van de initiatiefnemers van SIF en inmiddels directeur daarvan, sluit bij het gesprek aan, evenals dr. **Niels Bosma**, mede oprichter en coördinator van het Social Entrepreneurship Initiative van de Universiteit Utrecht.

“**L**et wel: ik heb het over ondernemen, niet over ondernemingen. Het kan goed zo zijn dat een onderneming, pakweg Philips, wél bepaalde maatschappelijke doelstellingen nastreeft, zonder als totaal als sociale onderneming aangemerkt te kunnen worden”, nuanceert Hummels zijn definitie.

“Neem hier dit gebouw van SIF”, vult Kiszelnik aan. “We hebben het volledig circulair proberen in te richten, dus met gerecyclede spullen. De kamer waar we nu zitten bijvoorbeeld (zie pagina 17, red.), is ingericht door het bedrijf *I-did*. Zij hebben zich gespecialiseerd in zogeheten slow fashion, waarbij ze oude stoffen laten vervilten door mensen die op grote afstand staan van de arbeidsmarkt. Deze kamer hebben ze bekleed met vervilte oude uniformen van KLM. Dus zowel voor wat betreft het materiaal waarmee ze werken als voor wat betreft de mensen die ze aan het werk willen helpen, is *I-did* sociaal ondernemend. *I-did* werkt bovendien samen met Ikea, dat zich daarmee maatschappelijk óók van haar goede kant toont zonder zelf een sociale onderneming te zijn.”

Daarin onderscheidt sociaal ondernemen zich ook van MVO (maatschappelijk verantwoord ondernemen). “Bij MVO is het maatschappelijk doel eigenlijk een randproduct, niet het hoofddoel”, legt Bosma uit. “Streven van MVO is bijvoorbeeld om zo min mogelijk schade aan te richten aan het milieu, terwijl sociaal ondernemen dat niet als streven heeft, maar als doel.

Feitelijk zou je het een correctie kunnen noemen op de kapitalistische economie, waarbij winst het alfa en omega is en geld dus de belangrijkste drijfveer.”

Is winst maken dan niet bij alle economische activiteiten het doel? Met andere woorden: is alleen al qua naamgeving sociaal ondernemen niet een soort *contradictio in terminis*? “Absoluut niet”, veert Hummels op. “Ik denk dat ik namens ons alle drie hier spreek als ik beweer dat ondernemen per definitie een sociale activiteit is. In het ondernemen ging het

jarenlang niet alleen om winst, maar namen ondernemers óók maatschappelijke, sociale en ecologische doelstellingen mee in hun overwegingen. In familiebedrijven bijvoorbeeld, in de periode vóór de hoge vlucht van de aandelen-economie — pakweg zo’n dertig jaar geleden. Toen

‘Grote bedrijven trekken het zich steeds meer aan dat het slecht gaat met klimaat, natuur of grondstoffenvoorraad.’

was het heel gewoon om ook de jongens die niet zo goed mee konden komen binnen het bedrijf aan taken te helpen, en toen werd rekening gehouden met de natuur in de omgeving. Dat willen we wel weer terug zien te krijgen.”

Bosma: “Het inzicht dat die aandelen-economie grenzen heeft, is deels ontstaan na de decentralisatie. Lokale overheden kregen steeds meer taken, die ze met minder middelen moesten doen. Daarom werd minder geleund op de verzorgingsstaat en meer een beroep gedaan op de burgers om ‘mee te doen’. Deze ontwikkeling werd versterkt door de mondiale beweging van *development goals*, die ook de noodzaak van meer maatschappelijk georiënteerd ondernemen

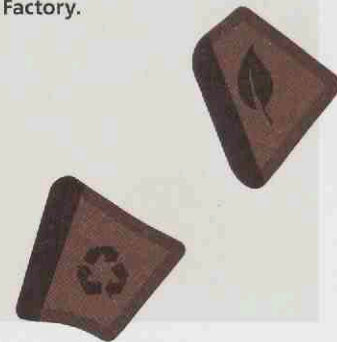
Prof. dr. **Harry Hummels** is per 1 mei 2016 benoemd tot hoogleraar Sociaal Ondernemerschap aan de Utrecht University School of Economics van de faculteit Recht, Economie, Bestuur en Organisatie. Zijn leerstoel is mede mogelijk gemaakt door Tony's Chocolonely, Van Doorne Advocaten en ABN AMRO. Hummels studeerde filosofie in Groningen en promoveerde in Enschede. Hij is tevens hoogleraar aan de Universiteit Maastricht waar hij zich onder meer bezighoudt met waarden gedreven handelen in het bedrijfsleven, de financiële sector en de samenleving. Daarnaast werkt hij voor de United Nations Office for Project Services als senior adviseur op het gebied van impact investing.

Dr. **Niels Bosma** is medewerker aan de Utrecht University School of Economics. Aan de Universiteit Utrecht studeerde hij economische geografie; zijn master in de Econometrie behaalde hij aan de Rijksuniversiteit Groningen. Vervolgens was hij verbonden aan onder meer de London Business School, de Erasmus Universiteit Rotterdam en het instituut Tinbergen. Bosma is mede oprichter en coördinator van het Social Entrepreneurship Initiative (SEI) van de Universiteit Utrecht.

Kim Kizelnik is alumna van de Universiteit Utrecht. Ze heeft gewerkt als projectcoördinator bij ING op het gebied van microfinanciering, als programmamanager bij de Stichting DOEN en bij Kirkman Company, waar ze zich vooral bezighield met co-creating Social Enterprises. Kizelnik is nu werkzaam als algemeen directeur bij de Social Impact Factory.

binnen het kapitalistisch stelsel stimuleerden. Milieu bijvoorbeeld is voor grote bedrijven van steeds meer belang. Ze trekken het zich aan dat het slecht gaat met klimaat, natuur, grondstoffenvoorraad en dergelijke.”

‘Sociaal ondernemen is wat wij ‘het nieuwe normaal’ noemen.’

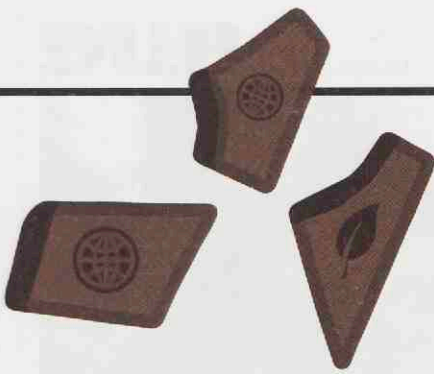
Het nieuwe normaal

SIF is een mooi voorbeeld van de uitwerking van die decentralisatie op lokale initiatieven. “De stichting is medio 2015 begonnen met het bij elkaar brengen van partijen

die zich met sociaal ondernemen bezig houden”, licht Kizelnik toe. “We proberen kleine initiatieven te koppelen aan grotere ondernemers in de regio, onder meer door ze hier, in dit gebouw, samen aan tafel te krijgen en ze samen te laten werken aan oplossingen voor maatschappelijke en ecologische uitdagingen, zoals bijvoorbeeld op het gebied van recycling, sociale samenhang in de buurt, het bestrijden van zwerfvuil enzovoort. Dat is wat wij ‘het nieuwe normaal’ noemen.”

“Om het nieuwe normaal te realiseren heb je ook kennis nodig”, vult Bosma aan. Waarmee hij gelijk de rol schetst die de universiteit speelt in SIF, en in sociaal ondernemen in het algemeen. “We hebben kennis nodig over ecosystemen. We moeten impact-metingen kunnen verrichten — dus zien te achterhalen welk effect die sociaal-ondernemende activiteiten nu precies hebben. En niet in de laatste plaats: we moeten een generatie studenten opleiden die besef hebben van sociaal ondernemen. Verschillende van onze *honours*-studenten hebben een tijd meegelopen op de SIF en er cursussen gevolgd. Een van die studenten is er nu bezig met een eigen onderneming, *Time space*, dat studieplekken beschikbaar stelt die ook buiten kantooruren bereikbaar zijn en die er — anders dan de studieplekken in de bibliotheek bijvoorbeeld — niet alleen zijn om rustig te studeren, maar ook om te sparren en het samen gezellig te hebben.”

Sociaal ondernemen krijgt bij de universiteit vooral gestalte en een herkenbare plek binnen het interfacultaire *Social Entrepreneurship Initiative*. Het SEI stimuleert en faciliteert multidisciplinair onderzoek en creëert en deelt kennis, ook met externe partners.

Hummels en Bosma zijn binnen het SEI werkzaam, dat is gevestigd in de *School of Economics* op het terrein van *University College*. De leerstoel van Hummels en de twee PhD-posities van SEI worden extern bekostigd door een stichting waaraan ABN/Amro, Tony's Chocolonely en Van Doorne Advocaten bijdragen.

Tony's Chocolonely als rolmodel

“Tony's Chocolonely benaderde ons met een duidelijke kennisvraag: hoe kunnen we de kindsclavernij uit de cacaosector halen? Het bedrijf zelf is dat gelukt, maar hoe krijgen we ook andere partijen zo ver?”, licht Hummels toe. “Niels en ik zijn samen afgelopen december naar het bedrijf in Ghana en Ivoorkust geweest, mede om te bezien welke opdracht we de twee PhD's mee zouden kunnen geven. De ene promovendus richt zich expliciet op de waardeketen cacao en de impact die Tony's Chocolonely heeft in de regio en op de cacao producenten en fabrikanten, terwijl de andere ook ruimte krijgt om naar andere ketens te kijken, bijvoorbeeld koffie of textiel.”

Tony's werkt. “Het bedrijf is een belangrijk rolmodel”, vertelt Bosma. “De chocolademarkt in Nederland was eigenlijk al lang verzadigd, en ook de Fair Trade chocolade had zich al een belangrijke positie verworven, maar toch slaagde Tony's erin een groot marktaandeel te verwerven. Dus wat het bedrijf vooral doet is laten zien dat het kán, dat je én sociaal kunt zijn, én een concurrerend product in de markt kunt zetten, ook al is dat voor de consument wat duurder.”

Ook de Utrechtse alumna Tissa Aunilla is een goed voorbeeld, zij het op kleinere schaal. Hummels bezocht haar chocoladebedrijf *Pipiltin Cocoa* onlangs in Jakarta. “Mijn leerstoel komt dan in beeld”, aldus Hummels, “omdat ik me samen met het

Harry Hummels (midden): ‘Sociaal ondernemen is ontzettend leuk.’

Alumni Office van de universiteit richt op het delen en ontwikkelen van kennis en expertise in het wereldwijde netwerk van alumni.” Het is de taak van de wetenschap om met bedrijven te werken om te bezien of zij hun productieproces kunnen veranderen en welke impact dat dan heeft.”

‘Tony's Chocolonely laat zien dat je én sociaal kunt zijn, én een concurrerend product in de markt kunt zetten.’

Plan Einstein

In toenemende mate houden ook studenten zich bezig met activiteiten op gebied van sociaal ondernemen. Een aantal is bijvoorbeeld betrokken bij het zogeheten Plan Einstein, een project in Overvecht voor buurtbewoners én voor vluchtelingen. “Bedoeling is”, weet Kiszelinik, “dat dit project de kans biedt om vluchtelingen en buurtbewoners met elkaar in contact te brengen, niet alleen om samen

bezig te zijn met activiteiten als sport, muziek, koken of eten, maar juist om zich professioneel verder te ontwikkelen als sociaal ondernemer. Met als belangrijk doel: het activeren van vluchtelingen vanaf dag één dat ze zich hier melden, en ongeacht wat ze later doen: hier blijven, naar elders doorreizen of terugkeren. In dit Plan Einstein werken allerlei instanties samen, zoals vluchtelingenwerk Nederland en wijkbewoners. Ook met de UU is er een ondernemerschapsprogramma.”

“Sociaal ondernemen is ontzettend leuk”, concludeert Hummels. “Je ziet bij studenten een groeiende interesse, zowel om zelf met een activiteit op dit gebied te beginnen als belangstelling voor bedrijven die er mee bezig zijn. Tony's Chocolonely is het meest populair, maar ook *Fairphone*, een onderneming die duurzame smartphones ontwikkelt, beoordelen ze in toenemende mate als *cool*. Zien dat je iets kunt doen, dat het niet allemaal even groots hoeft te zijn om een verschil te kunnen maken, dat maakt ons veld van onderzoek en onderwijs enorm dynamisch en aantrekkelijk voor studenten.” ◀

Enactus is een platform voor sociaal en duurzaam ondernemerschap door studenten, dat in 36 landen actief is. De Utrechtse organisatie is de grootste van Nederland. Binnen Enactus runnen studenten hun eigen onderneming, waarbij zij begeleiding krijgen vanuit universiteit en bedrijfsleven. Daarbij volgen alle leden aan de Enactus Academy een stoomcursus sociaal ondernemerschap en krijgen zij verschillende workshops aangeboden om zichzelf te ontwikkelen.

Maud Grootelaar kwam in 2012 naar Utrecht voor een bachelor Algemene Sociale Wetenschappen en volgt inmiddels de master Human Geography in Nijmegen. Binnen Enactus was zij een van de leden bij Oma's United, een project om eenzaamheid onder ouderen tegen te gaan. "Wij organiseerden creatieve middagen waarop de oma's mooie producten maakten — bloempotten, notitieboekjes, tasjes — vaak met gerecyclede materialen. Met de verkoop daarvan konden we dit project financieren", vertelt ze.

Inmiddels is Oma's United gestopt. "De bedoeling is dat uiteindelijk zo'n onderneming op zichzelf komt te staan, los van Enactus. Na een aantal jaar is voor Oma's United helaas besloten dat dit niet haalbaar was en hebben we het project afgerond", vervolgt Maud. "Ik ben nu bezig met het opzetten van 'Toekies', een sociale onderneming die t-shirts verkoopt met opdrukken naar ontwerpen van vluchteling-kinderen. De opbrengsten hiervan zullen we vervolgens weer in de kinderen kunnen investeren. Bij dat opzetten komt van alles kijken, en daarin zit het leermoment van Enactus. We zijn bezig met crowdfunding, zoeken contact met de doelgroep, maken een ondernemings- en marketingsplan enz. Dus ik leer er veel van, maar ik haal er vooral veel energie uit. Het geeft enorme voldoening om iets actiefs te doen met en voor mensen waarmee je anders nooit in aanraking zou komen."

Sociaal ondernemen door studenten
Ik leer veel bij
Enactus, dat geeft
energie

Alumni die Enactus Utrecht zouden willen ondersteunen of die op zoek zijn naar meer informatie, kunnen terecht op de site.

►► www.enactusutrecht.nl

Buurtbemiddeling helpt bij studentenoverlast

Utrecht is een studentenstad, maar het aantal inwoners dat niet studeert is groter. Het verschil in leven tussen de twee groepen zorgt voor overlast. Buurtbemiddeling probeert te helpen bij conflicten.

Het is elk jaar weer raak. Vooral in de eerste maanden van het collegejaar komen er bij Buurtbemiddeling Utrecht, dat hulp en advies biedt bij burenruzies, veel klachten

binnen over studentenoverlast.

Studenten die midden in de nacht luidruchtig afscheid nemen op de stoep voor hun huis, onaangekondigde huisfeestjes en dagelijks gestamp op de trap. Het is een kleine greep uit de klachten die Buurtbemiddeling Utrecht, onderdeel van welzijnsorganisatie U-centraal, krijgt over studenten. Vorig jaar ontving Buurtbemiddeling Utrecht 370 klach-

ten. Het overgrote deel van de klachten gaat over geluidsoverlast. Soms worden ze vergezeld van ergernissen over rondslingerende fietsen of over studenten die vanaf het balkon staan te plassen.

Dat soort geluiden kwamen traditioneel vooral uit de binnenstad, Utrecht Oost en Noord-Oost, waar zich grote studentenpanden bevinden, maar de laatste jaren ook uit Zuilen, Rivierenbuurt en Dichterswijk. In die wijken wonen steeds vaker drie of vier studenten in gewone rijtjeshuizen, aldus José van den Berg, coördinator bij Buurtbemiddeling Utrecht.

Volgens haar tonen studenten zich over het algemeen bereid om met hun burens om de tafel te gaan. "In 85 procent van de gevallen willen studentenhuizen meewerken aan een bemiddelingsgesprek. Dat percentage is hoger dan bij niet-studenten. Studenten zijn zich er van bewust dat ze meer overlast geven dan een gezin met kinderen."

Universiteit hijst samen met hogeschool regenboogvlag

Met het uithangen van de regenboogvlag aan het Academiegebouw lieten de universiteit en de hogeschool van Utrecht op woensdag 11 oktober weten dat iedereen openlijk voor zijn of haar seksuele voorkeur mag uitkomen. Het was de eerste keer dat de UU deelnam aan de internationale *Coming Out Day*. Johan Rozenbrand, docent bij Farmacie en lid van de Universiteitsraad, vindt het belangrijk dat de universiteit stil staat bij deze nationale dag. "In het nieuwe Strategisch Plan neemt diversiteit en een inclusieve universiteit een belangrijke plaats in. Seksuele diversiteit krijgt echter weinig aandacht."

Minister vindt declaratiegedrag UU-bestuurders 'onacceptabel'

Voormalig minister Jet Bussemaker zei in een brief aan de Tweede Kamer, dat ze het declaratiegedrag van de Utrechtse bestuurders niet acceptabel vindt. De Raad van Toezicht moet volgens haar scherper controleren.

Aanleiding van de brief is een rapport van de Onderwijsinspectie over het declaratiegedrag van de Utrechtse bestuurders 2013 en 2015. Collegeleden bestelden te dure wijn en verbleven in prijzige hotels. Ook waren de taxikosten te hoog. Naar aanleiding van het rapport hebben de bestuurders 200 euro terugbetaald en heeft de universiteit de regels voor het declareren aangescherpt.

Oude U-bladen online door te bladeren

Alle jaargangen van het papieren U-blad zijn door de Universiteitsbibliotheek gescand en digitaal toegankelijk gemaakt. Tot 2010 verschenen de jaargangen van het U-blad op papier, daarna digitaal als DUB.

Door samenwerking met de UB en financiering van het K.F. Hein Fonds is het nu mogelijk om alle jaargangen digitaal te bekijken. Tevens heeft DUB een expositie gemaakt met opvallende voorpagina's tussen 1969 en 2009. In december te zien in de UB op De Uithof, vanaf januari in de UB in de binnenstad.

►► [Bekijk het archief van het U-blad op www.dub.uu.nl](http://www.dub.uu.nl).

In gesprek met
horecaondernemer
Gijs Werschull

Over de kracht van commercieel én duurzaam denken

In plaats van enkel te schoppen tegen het kapitalistische systeem, pleit Utrechtse horecaondernemer **Gijs Werschull** (36) ervoor om binnen dat systeem de juiste keuzes te maken. Ecologische en sociale duurzaamheid staan bij zijn restaurants Gys — bekroond tot het meest duurzame restaurant van Nederland — en Syr voorop. Net als geld verdienen.

“**I**edereen die in de horeca werkt, wil op een keer voor zichzelf beginnen”, weet Gijs. Dat lukt zeker niet iedereen, soms blijft het enkel bij een plan of een idee ergens in het achterhoofd. Zo niet bij Gijs. “Ik werd voornamelijk gemotiveerd door twee frustraties. Het begon met dat ik op een of andere manier altijd vegetarische vriendinnetjes had. Ik hou heel erg van uit eten gaan, maar dat bleek voor hen vrij snel nogal saai te zijn. Altijd maar die quiche of die salade geitenkaas.” Groter nog was misschien wel zijn frustratie over het gebrek aan visie en bezieling in zijn werkomgeving. “Ik ben in mijn studententijd begonnen als afwasser en ben uiteindelijk als kok aan de slag gegaan. Ik miste bij de bedrij-

ven waar ik werkte een groter doel, naast het bedienen van klanten. Ik wilde heel graag iets met duurzaamheid doen. Het is niet alleen beter voor de wereld als mensen meer vegetarisch en veganistisch eten en om je bedrijf zo duurzaam mogelijk te runnen, maar het heeft enorme economische voordelen. Maar ik liep de hele tijd tegen een muur van desinteresse op.”

‘Ik moet iets doen’

Er leek maar één ding op te zitten: eigen baas worden. Gijs schreef een businessplan voor een zaak waar duurzaamheid tot in de kleinste details van de bedrijfsvoering is doorgevoerd. In 2014 was het plan klaar en om maar meteen de daad bij het woord te

‘Ook door het helemaal commercieel aan te pakken kan je het juiste doen.’

voegen nam hij ontslag. Vanaf die zomer ging het ineens heel snel. Half juli was er een locatie gevonden op de Voorstraat, 1 augustus begon het grote klussen en op 10 oktober gingen de deuren open. Gijs: “Vanaf die dag zat het eigenlijk iedere dag vol. Binnen een half jaar openden we een tweede zaak aan de Amsterdamsestraatweg en sinds kort zit er ook een Gys in Rotterdam.”

‘Tussendoor’ ontwikkelde Gijs op de Lange Nieuwstraat in Utrecht het restaurant Syr. “Toen in de zomer van 2015 de stroom vluchtelingen zo ontzettend toenam, dacht ik — net als heel veel mensen — ‘ik moet iets doen!’ Maar wat kan ik voor die mensen doen? Een restaurant opstarten, dat kan ik wel. Dat kan dan een plek zijn voor vluchtelingen om ervaring op te doen in de horeca en om een netwerk op te bouwen.” Syr moest laten zien dat naast ecologische duurzaamheid ook sociale duurzaamheid ontzettend belangrijk is. Een idee dat in de praktijk goed lijkt uit te pakken. “Het is mooi om te zien dat het lukt om contact te stimuleren tussen mensen die nieuw zijn in Nederland en de Utrechtse samenleving. Om mensen hier wortels te geven zodat ze veel gemakkelijker hun weg kunnen

gaan vinden”, zegt Gijs. Daarnaast wordt de winst die gemaakt wordt gebruikt om, via de Stichting voor Vluchtelingstudenten UAF, studies mogelijk te maken.

People en profit

Het was voor Gijs bijzonder belangrijk om dit te kunnen doen zonder subsidies of andere hulp vanuit de overheid. Met crowdfunding wist hij voldoende geld op te halen om Syr te kunnen beginnen. Nu het bedrijf goed op koers ligt is het tevens mogelijk om de investeerders binnen de gestelde tijd af te betalen.

‘Duurzaamheid en sociaal ondernemen is niet slechts een verhaaltje.’

“Ik wilde een voorbeeld neerzetten: ook door het helemaal commercieel aan te pakken kan je het juiste doen. Je kunt mensen in een lastige situatie helpen, zonder hen op kosten van de maatschappij te laten leven. Het is — al vind ik dit wel een beetje vieze woorden — *people én profit*.”

Gijs kijkt met een helicopterview naar processen in de maatschappij en naar zijn bedrijven om telkens weer de juiste strategische keuzes te kunnen maken. Duurzaamheid en sociaal ondernemen is niet slechts een verhaaltje, een laagje verf, maar het is echt. “Het is een kwestie van anders denken. Als je alles op de

Mijn Utrecht

Gijs

Huis ‘Ik heb in mijn studententijd op veel plekken gewoond: de Cambridgeflat, Tuindorp-West, Amsterdamsestraatweg, Brigittenstraat, De Bilt.’

Leukste plek ‘Voor het groen: Amelisweerd. In de stad ben ik heel graag op het Ledig Erf.’

Nu ‘Ik woon nu in Rotterdam, om van Gysje daar een grote jongen te maken. Maar Utrecht is nog wel m’n stadsie.’

oude manier blijft doen, dan laat je, naast dat je het qua duurzaamheid niet goed doet, simpelweg ontzettend veel geld liggen.” Het is een paar jaar lang bijzonder hard werken geweest om dit alles op de kaart te zetten. Maar, aldus Gijs: “Alles wat je doet heeft effect op de maatschappij. Om onze positieve impact te vergroten, moeten we ook heel hard groeien. Er zijn plannen om Syr ook naar andere steden te exporteren, maar dan wel pas nadat iedereen een beetje is uitgerust.” ◀

Stel, een patiënte wordt in het ziekenhuis opgenomen met tuberculose. Ze wordt niet in isolatie verpleegd, waardoor medepatiënten en zorgverleners blootgesteld zijn aan een infectierisico. Er zijn afspraken en protocollen voor, maar die waren bij de betrokken zorgverleners niet goed in beeld. Hoe voorkom je zo iets? **Menno Vergeer**, internist bij UMC Utrecht en oprichter van *Redgrasp*, bedacht er iets op.

Ondernemen met hulp van UtrechtInc

Het voorkomen van infecties met behulp van een kennisspel

“**H**et is net als met tandenpoetsen,’ zegt Menno. ‘Dat doen we niet omdat het goed is voor onze tanden, dat doen we omdat het routine is. Een afspraak in een protocol of richtlijn vastleggen werkt maar heel beperkt. Mensen lezen die saaie documenten niet voor hun lol. Dus de kennis komt niet aan of zakt snel weg. Je moet het tot een dagelijkse routine maken om met die kennis bezig te zijn.’”

Dat is dan ook het uitgangspunt van het kennisspel dat hij ontwikkelde, samen met zijn compagnon Frans van Camp, met hun bedrijf *Redgrasp*. Het spel bestaat uit quizvragen die elke dag in de mail of op de afde-

ling via een kiosk door artsen en verpleegkundigen worden beantwoord. Het spelelement werkt belonend en mensen zijn er per dag nog geen halve minuut aan kwijt. Zo worden richtlijnen op een speelse manier routine.

‘Dus ik vroeg mij af: hoe hou je iedereen op de hoogte? Met een spel gaat dat heel gemakkelijk.’

Hoe kwam je erbij dit spel te gaan ontwikkelen? “Ik was in opleiding tot internist toen ik dat idee kreeg. In een ziekenhuis worden fouten gemaakt, het is mensenwerk. Bijna altijd zijn die fouten aan communicatie te wijten. Mensen hadden geen weet van bepaalde afspraken, of ze dachten er niet aan, dat soort dingen. Dus ik vroeg mij af: hoe hou je iedereen op de hoogte? Met een spel gaat dat heel gemakkelijk.”

Hoe is dat gegaan? “Ik heb eerst veel te lang in mijn eentje nagedacht, zelfs een prototype in India laten maken. In die tijd deed ik het allemaal nog naast mijn fulltime baan in het ziekenhuis. Zat ik om half zes ’s ochtends met India te bellen. Uiteindelijk zorgde Margriet Schneider (de huidige voorzitter van de Raad van Bestuur van het UMC) ervoor dat ik een aanmoedigingsbeurs kreeg en hielp ze mee om mensen in het ziekenhuis enthousiast te maken voor mijn idee.”

“Toen ben ik met Frans naar UtrechtInc gegaan. Het voordeel van zo’n incubator is dat je met een programma bij de les wordt gehouden, je moet regelmatig laten zien hoe het ervoor staat. Het is een community van mensen die met dezelfde dingen bezig zijn, waaraan je kunt vragen: hoe doe jij dat? En natuurlijk de cirkel eromheen, advocaten, accountants, mensen die weten hoe je een BV opricht. Wat voor mij de allerbelangrijkste les was: kom van je zolderkamer af en praat met je potentiële klanten.”

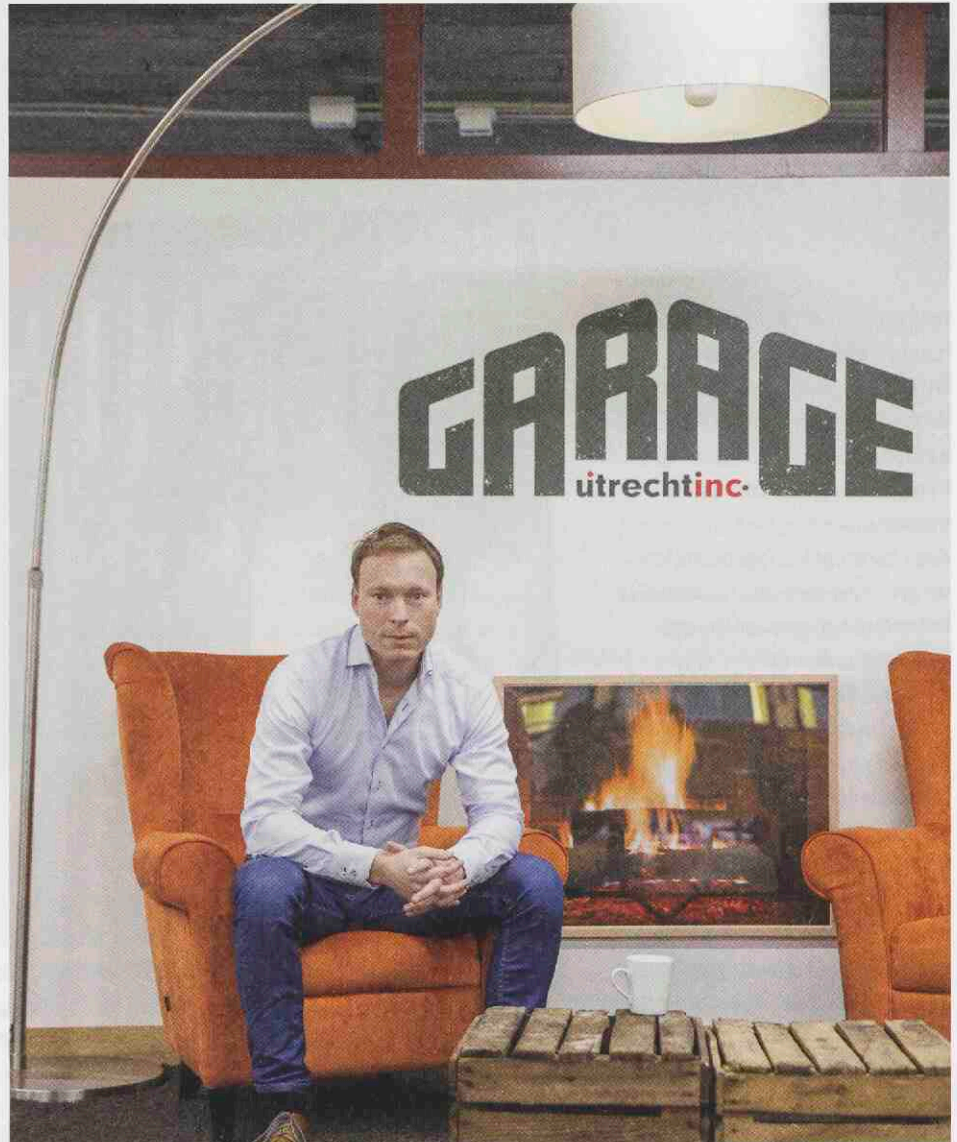
Een arts met een eigen bedrijf, is dat niet vrij bijzonder?

“Je hebt dokters die naast de zorg onderwijs geven of onderzoek doen, maar er zijn weinig dokters die ook ondernemer zijn. Ik vind dat een gemis, omdat het eigenlijk een heel goede combinatie is, zeker met de hausse aan e-health die op ons afkomt. Het zijn juist de dokters die inzicht hebben in hoe de zorg in elkaar steekt en waar kansen liggen. We hebben veel meer ondernemende artsen nodig.”

UtrechtInc is de startup incubator op Utrecht Science Park met op dit moment 30 startups in huis. Ondernemers en onderzoekers vinden er ondersteuning om vernieuwende ideeën om te zetten in levensvatbare innovaties, prototypes of startende bedrijven. In een programma werken zij toe naar een schaalbaar business model, betalende klanten, complementair team en werkend product. De Garage van UtrechtInc is een *co-working space* met werkplekken en workshops voor pioniers — studenten, ondernemers, alumni — die willen experimenteren met het opzetten van een onderneming die impact heeft op een gezonde en duurzame samenleving.

►► Lees op pagina 6-7 over hoe UtrechtInc twee taalwetenschappers ondersteunde. Zie ook www.utrechtinc.nl

Menno Vergeer: 'In de toekomst wil ik alle zorginstellingen in Nederland bedienen met ons kennisspel.'

Was je altijd al zo ondernemend? “Laat ik het zo zeggen: als andere kinderen aan het huttenbouwen waren, was ik aan het lezen. Ik was wel altijd al nieuwsgierig en leergierig. Als student ging ik voor een tentamen niet meteen het boek bestuderen, maar begon ik bij de oude tentamenvragen en ging dan uitzoeken wat ik nog niet wist. Dat is voor mij de prettigste

‘Wat voor mij de allerebelangrijkste les was: kom van je zolderkamer af en praat met je potentiële klanten.’

manier van leren: uitgaan van een interessante vraag en dan uitzoeken hoe iets zit. Dat is eigenlijk ook de basis van ons kennisspel.”

Hoe zie je de toekomst? Blijf je altijd arts én ondernemer? ‘Ik werk nu de helft van mijn tijd als arts in het UMC, en de andere helft als ondernemer in The Garage. Een geweldige combinatie, dat wil ik blijven doen. In de toekomst wil ik alle zorginstellingen in Nederland bedienen met ons kennisspel. En daarna internationaal uitbreiden of in andere bedrijfstakken. Maar ik geloof heel erg in focus: als we het in de zorg voor elkaar krijgen, kunnen we daarna verder kijken.” ◀

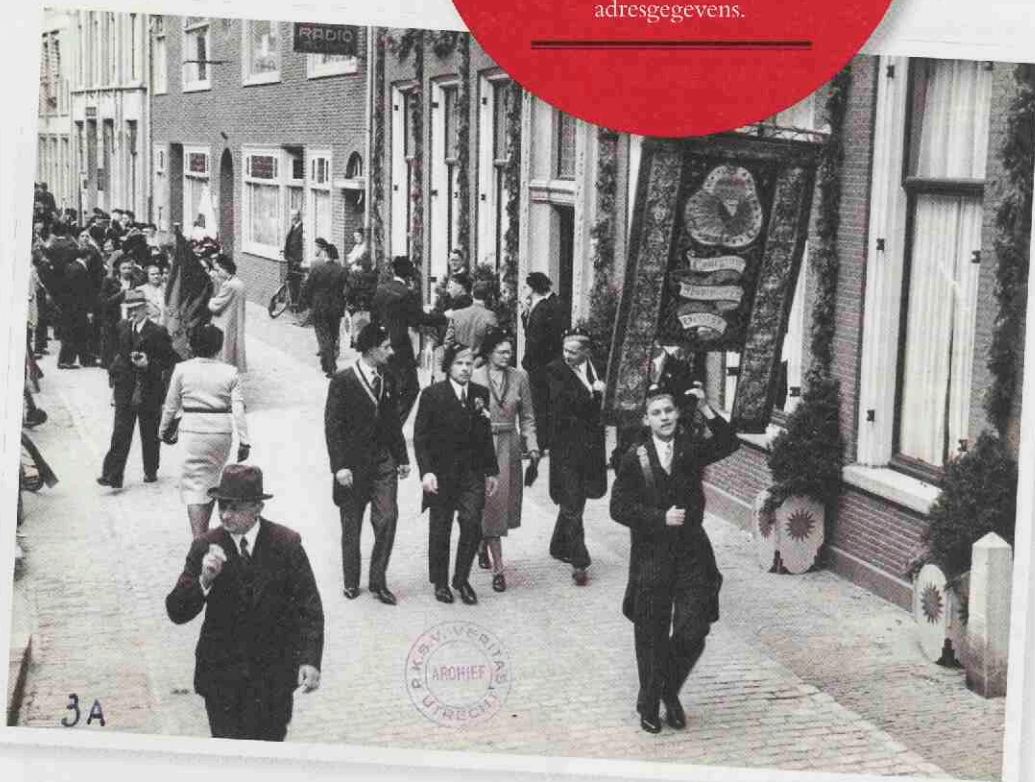
Redgrasp ('I read it. I grasp it') is een startup die quizzen maakt om de effectiviteit van protocollen in zorginstellingen te vergroten. **Redgrasp** heeft al een kennisspel gemaakt voor het Radboud UMC en werkt nu onder andere met de Nederlandse Vereniging voor Maag-Darm-Leverartsen en met de Divisie Interne Geneeskunde en Dermatologie van het UMC Utrecht.

►► Lees meer op www.redgrasp.com

Aeterna Veritas

Hoe kon, eind 19e eeuw, een 'Leesvereniging' van het Utrechtsch Studenten Corps de basis vormen van de eerste katholieke studentenvereniging in Nederland, het Collegium Studiosorum Veritas? En hoe kon deze vereniging uitgroeien tot de grootste studentengezelligheidsvereniging van Utrecht met 1700 leden nu?

Op deze en talloze andere vragen geeft het lijvige boek 'Aeterna Veritas', geschreven door Cees Willemsen, antwoord. Dit geschiedwetenschappelijk werk kwam tot stand naar aanleiding van het 125-jarig bestaan van de in 1889 opgerichte 'R.K. Studentenvereniging Veritas'. De officiële presentatie van het boek vindt in het voorjaar van 2018 plaats. Het jubileumboek bevat veel interessante wetenswaardigheden, bijvoorbeeld de spanning tussen de 'geloofsverdieping', die de katholieke vereniging aanvankelijk voorstond en het 'feesten en brassen', toch ook basale ingrediënten van het

Aankomst van leden en reünisten van Veritas bij de sociëteit Eigen Huis ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van de vereniging in 1939.

studentenleven? Ook over de wijze waarop de vereniging zich een positie wist te verwerven binnen de niet bijster katholiek-vriendelijke Rijksuniversiteit Utrecht geeft het boek veel nieuwe informatie. Evenals over de rol die zij speelde in de katholieke emancipatie überhaupt.

Interessant is ook om te lezen dat Veritas al in 1904 als eerste katholieke vereniging in Nederland meisjes toeliet. Zij gingen in het laatste kwart van die eeuw zelfs een meerderheid vormen — in die mate zelfs dat er eind jaren zeventig een vrouwenquotum werd ingesteld: de vereniging mocht uit niet meer dan zestig procent vrouwen bestaan.

Na de oorlog verdween de katholieke signatuur. In de jaren zeventig kwam zelfs een einde aan het studentenkarakter omdat Veritas toen een 'open jongerenvereniging' werd, die ook voor werkende jongeren toegankelijk was. Dat alles heeft behoorlijk wat crises opgeleverd die de vereniging echter met glans heeft doorstaan, én die haar hebben doen groeien tot de club die zij nu is, compleet met haar Eigen Huis aan de Kromme Nieuwegracht en weer met haar eigen mos, liederen, bestuurslinten en vaandel. ◀

Boek bestellen?

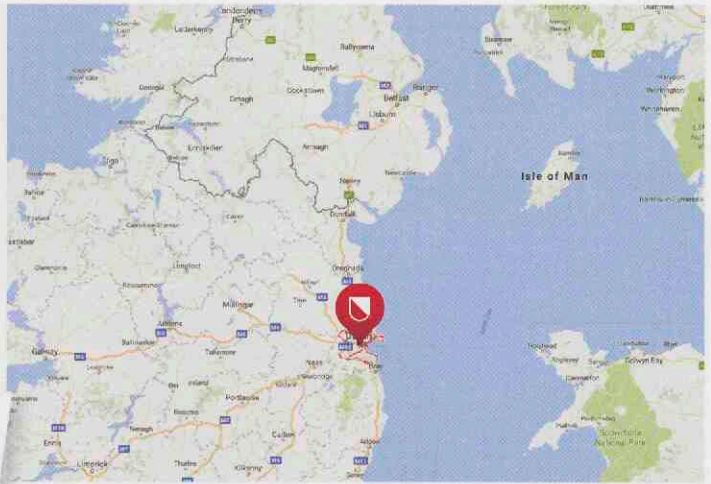
Oud-Veritijn(s)en en overige belangstellenden, die nog niet ingetekend hebben, kunnen het boek krijgen door een donatie te verrichten van minimaal € 55,- op rekeningnummer NL68 RABO 0187490228 t.n.v. Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Studentenverenigingen (SWOS; met ANBI-status) én tegelijk een e-mail te sturen naar secretaris@veritas125.nl met vermelding van naam, adres, e-mail-adres en — voor oud-Veritijn(s)en — jaar van aankomst. Het boek wordt dan toegezonden.

►► Lees meer over dit project op www.veritas125.nl

Winnen

Veritas heeft twee boeken beschikbaar gesteld om te verloten onder de lezers van *Illuster*. Mocht u voor zo'n boek in aanmerking willen komen, stuur dan een mail naar alumni@uu.nl met uw adresgegevens.

Tempo maken met sociale verbeteringen

Sara Denny heeft aan Trinity College Dublin een bachelor behaald in Geschiedenis en Frans. In Utrecht behaalde ze een master Conflict Studies en Mensenrechten. 'Pas in Utrecht ontdekte ik waar mijn interesse in conflicten vandaan kwam.'

Ik werk bij *Social Entrepreneurs Ireland*, een organisatie die zetelt in Dublin en die in het leven is geroepen omdat wij in Ierland onze sociale problemen niet snel genoeg oplossen. Doel van de organisatie is om op het juiste moment aan de juiste mensen ondersteuning te bieden, zodat hun werk ten behoeve van maatschappelijke verbeteringen meer impact heeft. Ik werk er al sinds 2015.

Op dit moment inventariseer ik de *social entrepreneurs* waarmee we samen werken, en tegelijk probeer ik programma's te ontwikkelen en beschikbaar te stellen waarmee we hen kunnen ondersteunen. Dat betekent dat ik de kans heb om te werken met ongelooflijk creatieve, ondernemende en gemotiveerde mensen vanuit het hele land. Mensen die zich bezighouden met sociale onderwerpen die er echt toe doen. Fascinerend,

uitdagend en altijd inspirerend! De projecten die we ondersteunen variëren van het stoppen van voedselverspilling met behulp van technologie (*FoodCloud*), het benutten van stedelijke, braakliggende terreinen voor voedselproductie (*The Grow Dome Project*), tot de coördinatie van vrijwillig werkende medische professionals die levens willen redden op het Ierse platteland ('Irish Community Rapid Response').

Toen ik in 2011 in Utrecht

'Ik hunkerde naar een meer inclusieve, rechtvaardige samenleving'

Conflict Studies & Human Rights studeerde, had ik met name interesse in internationale thema's. Ik wilde me onderdompelen in buitenlandse conflicten: hoe waren ze ontstaan, hoe hadden ze zich ontwikkeld en hoe kwam er een einde aan? Door die ervaring, en vooral door de belangstelling voor het conflict in Noord-Ierland die jaargenoten aan de dag legden, verplaatste mijn persoonlijke belangstelling zich weer naar 'huis', naar Ierland en het daar permanente vredesproces. Hoewel ik was opgegroeid in een grensgebied met genoeg conflicten, was het

pas in Utrecht dat ik ontdekte waar mijn interesse in conflicten feitelijk vandaan kwam.

Terug in Ierland werkte ik eerst in enkele non-profit organisaties op het gebied van mensenrechten en vredesvraagstukken. Daar kon ik proeven aan hoe we in Ierland sociale problemen in diverse sectoren proberen op te lossen. Ik vroeg me dan soms af waar al die frisse, nieuwe ideeën gebleven waren? Ik hunkerde naar een meer inclusieve, rechtvaardige samenleving, met evenveel kansen en rechten voor iedereen. Het idee strategisch te kunnen samenwerken met toegewijde en ambitieuze individuen die de problemen écht begrepen en die beschikten over nieuwe manieren om ze op te lossen, boeide me enorm en gaf me energie.

Sociaal ondernemerschap is in Ierland nog een betrekkelijk onbekend verschijnsel, maar de belangstelling ervoor neemt toe. Er is nog een hoop werk te doen voordat we in het oplossen van sociale problemen even creatief, innovatief en investerend zullen zijn als bij commerciële uitdagingen. Maar stel je eens voor wat voor mooie maatschappij we zouden kunnen opbouwen als dat écht gaat lukken! ◀

Speciaal voor alumni

►► Volledige agenda op www.uu.nl/alumni

Donderdag 18 januari 2018

JAN Businessborrel bij Snappcar
(17:00–21:00 uur)

Tijdens de JAN Businessborrel krijg je een exclusief kijkje in de keuken bij grote en kleine Nederlandse bedrijven. Tijdens deze activiteit is veel ruimte om te netwerken met werknemers en andere jonge alumni. Dit allemaal natuurlijk onder het genot van een hapje en een drankje. Deze keer bij Snappcar, het initiatief voor particuliere 'deelauto's'.

Donderdag 25 januari

Themadiner Den Haag (18:30–21:30 uur)

De spreker op dit 44ste themadiner in Den Haag is Joyce Sylvester, substituut Nationale Ombudsman. Tijdens een heerlijk driegangendiner in Brasserie Berlage zal deze alumna van de Universiteit Utrecht alles vertellen over haar indrukwekkende carrière en haar huidige functie.

Zaterdag 14 april

Universiteitsdag 2018

De Universiteitsdag maakt deel uit van de verjaardagsviering van de Universiteit, de Dies Natalis. Een dag vol lezingen en volop mogelijkheden om herinneringen op te halen. Zodra het volledige programma bekend is, brengen we u hiervan op de hoogte. Maar noteer vast de datum, want de Universiteitsdag is dé jaarlijkse terugkomdag voor alumni, studenten en medewerkers van de Universiteit Utrecht.

Studium Generale

Het programma voor kennis en reflectie van de Universiteit Utrecht. Altijd voor iedereen gratis toegankelijk.

►► www.sg.uu.nl

Dinsdag 9 januari 2018

Filosofisch Café Het kwaad
Hofman Café (20:15–22:00 uur)

Het goede tegenover het kwade: in bijna alle religies, volksverhalen en mythen speelt deze tegenstelling een rol. Maar wat is 'het kwaad' precies? Filosoof Thomas Nys (UvA) laat aan de hand van klassieke werken zien welke rol 'het kwaad' speelt in de literatuur. Wat zegt dit over de mens?

Zondag 14 januari 2018

Culturele Zondag College Goede voornemens, slechte gewoontes

Winkel van Sinkel (13:30–14:30 uur)

Een slechte gewoonte leer je niet zomaar af. Psycholoog dr. Marieke Adriaanse (Universiteit Utrecht) onderzoekt waarom het zo moeilijk is om minder te snoepen. Hoe overwinnen we onze natuurlijke neigingen en houden we vast aan onze voornemens?

Woensdag 28 maart

Meet the professor

Nu al, bij het drukken van deze editie van Illuster, hebben zich 130 Utrechtse hoogleraren aangemeld om een bezoek te gaan brengen aan een basisschool in de omgeving van Utrecht om daar een lesje over hun vakgebied te geven. Dit jaar is er voor het eerst ook een vervolgpogramma, waarin de leerlingen een tegenbezoek komen brengen aan hun hoogleraar op de universiteit om eens te zien hoe het er daar aan toe gaat: een 'campus-safari'.

Acht woensdagen vanaf 7 februari 2018

Wetenschapsfilosofie **Zwarte zwanen**

Aula Academiegebouw (20:00–21:30 uur)

In deze lezingenserie gaan we op zoek naar dominante visies in de psychologie, natuur- en geesteswetenschappen en de ideeën die daarmee botsen. Hoe wint een theorie aan macht? En welke hindernissen kom je tegen als je daar als wetenschapper tegenin gaat?

Overige activiteiten

13, 14, 15 en 16 december 2017

Winterdinervoorstelling **Dinner with the Gods Parnassos** (aanvang 19:00 uur)

Tijdens de Trojaanse oorlog wordt er hoog op de besneeuwde bergtop Olympus feest gevierd. De goden drinken, eten en genieten alsof hun leven er van afhangt. Maak bij deze muziektheater-voorstelling kennis met de bekendste goden uit de Griekse mythologie, voor de gelegenheid in een nieuw jasje gestoken. Schuif bij ze aan aan tafel en geniet van de muziek, het gezelschap en natuurlijk alle heerlijkheden die de goden voorgeschoteld krijgen. Maar laten we het alsjeblieft niet over de oorlog hebben. Als het aan Zeus ligt, worden we allemaal lekker in de watten gelegd. Gastvrouw Dionysos staat al met een goed glas wijn te wachten.

►► Informatie en kaarten:
www.uu.nl/parnassos > agenda

Vrijdag 26 januari 2018

Holocaust Memorial Day

Op 1 november 2005 riep Kofi Annan, toenmalig secretaris-generaal van de Verenigde Naties, de bevrijdingsdatum van Auschwitz, 27 januari 1945 uit tot een herdenkingsdag: The Holocaust Memorial Day. Wereldwijd worden op Holocaust Memorial Day de slachtoffers herdacht van de Holocaust en andere genocides.

De Universiteit Utrecht heeft de afgelopen jaren prominent aandacht geschonken aan de Holocaust Memorial Day en zal daarom ook de aankomende herdenking niet ongemerkt voorbij laten gaan. De Utrechtse Historische Studentenkring (UHSK) – de studievereniging van de opleiding Geschiedenis – organiseert op verzoek van het College van Bestuur een dag met lezingen in de Aula van het Academiegebouw. Deze keer hebben die vooral betrekking op de rol die veel Oost-Europese landen hebben gespeeld in deze massavernietiging van Joden, Roma, Sinti en andere minderheden. Vaak wordt die rol ontkennd of gebagatelliseerd; de UHSK hoopt aan de hand van enkele casussen de redenen voor deze Holocaust-ontkenning of -ontwijking uit te diepen.

►► De toegang is vrij, maar in verband met de catering is aanmelding gewenst. Dat kan door een e-mail te sturen naar hmd.uhsk@gmail.com. Start programma: 9:30 uur. Voor meer informatie over het programma: www.hmd.uhsk.nl

Vrijdag 19 januari 2018

Cabaretpodium Parnassos (20:30–22:30 uur)

De Finalistentour Groninger Studenten Cabaret Festival geeft je de kans het nieuwste cabarettalent te ontdekken en een verscheidenheid aan optredens te zien. Het Groninger Studenten Cabaret Festival (GSCF) is één van de vier grootste cabaretfestivals van Nederland, met als uniek concept dat het zowel voor als door studenten wordt georganiseerd. Vaak een springplank tot landelijke bekendheid.

►► Kaarten zijn te bestellen via www.parnassos.nl

Maandag 26 maart 2018

De 382e Dies Natalis Universiteit Utrecht

De viering van de geboortedag van de universiteit in de Domkerk, met een dies-rede, de uitreiking van de eredoctoraten en de toekenning van de Docentprijs en de prijs Jong Docenttalent. Na afloop biedt het College van Bestuur een receptie aan in het Academiegebouw.

►► Ook te volgen via Livestream, vanaf 15.00 uur. Nadere informatie volgt zo spoedig mogelijk.

Mooie plek om te netwerken

SIF (Social Impact Factory) Utrecht is een werkplek voor sociaal ondernemers, ondergebracht in het prachtige pand van voormalige muziekhandel Staffhorst, pal tegenover muziekcentrum Tivoli Vredenburg. Binnen SIF is sociaal ondernemerschap het 'nieuwe normaal'; dat wil zeggen: winst maken is goed, maar niet zonder tegelijk maatschappelijke verantwoordelijkheid te nemen op het gebied van bijvoorbeeld duurzaamheid, deelname aan het arbeidsproces en sociale cohesie.

Een van de clubs die van SIF gebruik maken is Time Space, een initiatief van vier voormalige UU-studenten. Zij misten de perfecte studeeromgeving, een ruimte waar studie gecombineerd kan worden met een praatje en een kop koffie. Volgens hen is studeren ofwel thuis blijven en afgeleid worden door je dagelijkse klusjes, je tv en mobieltje, je bed of je huisgenoten. Ofwel naar de bieb gaan, met dikke kans dat er geen plek meer is en je in ieder geval doodstil moet zijn. Het sociale aspect is ook belangrijk, want juist tijdens je studie is ontmoeting met andere mensen en culturen wezenlijk.

(Lees meer over de samenwerking tussen SIF en de Universiteit Utrecht op pagina's 14-17.)

➤ sifutrecht.nl en timespace.nl